

Elías - Número Once

Ñawpaq Pantay

Jeff Pippenger

2023-10-15

Ñawpa Israelpa qallariyninpi Aaronpa quri turitupa hatarikuyninqa, willakuy hinallataq tupaykachkan Jeroboampa hatarikuyninwan, Efraín sutiyuq chinchay suyuq chunka ayllukunapa qallariyninpi. Kay qelqasqa sagradu historiakunaqa 1863 watapi Adventismopa hatarikuyninta rikch'achinku.

1863 wataman wak testigokunapas kan, ichaqa Aaronwan rey Jeroboamwanmi 1863pa historian patanpi testigokunata qunku, hinaspan llapa chay historiakuna huk pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa kuyuriyninta rikuchin, paykunam Protestante waqra kanku, mana sapaqllachu Bibliaq profecian nisqan soqta kaq qhapaq suyuq qhipa p'unchayninkunapi, aswanpas llapan hina probacionpa tukukuyninkama. Chay historiakunataqmi soqta kaq qhapaq suyupi Republicano waqrapa parallel historianmantapas rimanku.

Iñiqa, creyente runakunapaq ancha sasa cheqanmi kay: Qanchis p'unchay Adventista iglesiaga kay pachapa tukukuyninpi Diospa puchuq llaqtan kasqanta creenku. Chay ñiyniykuqa ñawpaq pantasqaykum. Manan Bibliapi ima qhawachiypas kanchu Laodicea iglesiaq kay pachapa tukukuyninpi domingo kamachiy sasachakuy pachapi unanchasqa hina hoqarisqa runakunata rikuchisqanmanta. Ñawpaq pantasqaykuqa llulla qallariy yuyayta chaskisqaykum, kay hina kasqanta. Kay pachapa tukukuyninpi unanchasqaqa Satanaspa sinagoganpa miembrokuna qarqusqanku runakunamantam ruwasqa.

Paymiqa huk nacionkunapaq unancha sayarichinqa, hinaspan Israelpa qarqusqankunata huñunqa, Judápa chinkachisqa runankunataq kay pachapa tawa kuchunkunamanta tantachinqa. Isaías 11:12.

Kay Laodicea llaqtapi Adventista runakunanmi qarqunku señas kananpaq kaqkunata.

Uyariychik Señorpa siminta, qankuna paypa siminmanta mancharikukkunaya; qankunapa wawqeykikuna, qankunata cheqnikuspa, sutiyrayku qarqosuqniykikuna, nirqanku: “Señor hatunchasqa kachun”; ichaqa payqa qankunapa kusikuyniykipaq rikurinqa, paykunataq p'enqaypi qepasaq kanqaku. Isaías 66:5.

Cristopa “sutinraynin”rayku qarqosqa kaykunaqa señal kanku. Chay cheqniykuq sutim hatun cheqnikuyta paqarichin, chayqa Alpha y Omega; Alpha y Omega nisqapa kamachikuyninmi sut'ita reqsichin pitas Qanchis p'unchaw Adventista iglesiata Bibliapi profeciapi rikuchisqanman hina. Chunka sipaskunapa willakuyninqa Adventismota rikuchin.

“Mateo 25pi chunka sipaskunamanta yachachikuyninpas Adventista llaqtapa runankuna imaynata pasakusqankuta rikuchin.” The Great Controversy, 393.

Kay yachachiy simiqa Adventismo qallariyninpi hunt'asqa karqan, hinaspataq tukuyninpiqa huk kutita sut'i sut'ita, nisqa simikama, hunt'akun.

“Sapa kuti kutichka chunka sipaskunapa yachachisqamanmi kutichisqa kani, pichqaqa yuyayniyoq kasqankuta, pichqaqa mana yuyayniyoq kasqankuta. Kay yachachiyqa sut'in sut'inmi hunt'asqa karqan, hunt'asqa kanqa ima nisqanmanta hina, imaraykuchus kay pachapaqmi huk sapa ruranayuq kasqa, chaymantaq, kinsa kaq angelpa willakuynin hina, hunt'asqa karqan, hinallataq pacha tukukuyninkama kunan pacha cheqaq willakuy hina kachkanqa.” Review and Herald, August 19, 1890.

Mana yuyayniyuq sipaskuna, rikch'arispas hinaspa yachaspa mana aceiteniyniyuq kasqankuta, Laodiceapi kaqkunam.

“Uh mana t'aqllayuq sipaskunakunawan rikuchisqa Iglesiapa kasqanqa, Laodicea iglesiapa kasqan hinaqmi rimarisqa kachkanpas.” Review and Herald, August 19, 1890.

Yachayniyuq sipaskunapa maqanakuy, Filadelfia iglesiatapas rikuchisqa hina, huk iglesiawanmi kashan, paykuna judíokuna kasqankuta nispa, ichaqa mana chaychu kanku.

Qhawariy, Satanaspa sinagoganmanta kaqkunata, paykuna ñinakuqkuna judíokuna kasqankuta, ichaqa mana chayhina kaspa, llullakuqkuna; qhawariy, paykunata ruwasqa hamuspa chakiykikuna ñawpaqpi qonqorikuyta, hinaspa yachanankupaq qamtam munakusqayta. Apocalipsis 3:9.

Hermana Whiteqa kay versículota rimarin hatun llakikuy qhipa ñawpaq kaq rurasqan qillqasqapi.

“Qamkuna yuyankichik, santoq chakinpa ñawpaqenpi yupaychaqkuna, (Apocalipsis 3:9), qhipamanqa salvakunkuman nispa. Kaypiqa qanwan mana acuerdopi kani; imaraykuchus Diosqa rikuchiwasharqan kay clase runakunaqa Adventista sutiyoq profesaqkuna kasqankuta, ichaqa urmamushaqkuta, hinaspa ‘Diospa Churinta yapamanta kikinkupaq chakatasqa hina ruwaspa, llaqlachiyta sut'ipi churashaqkuta.’ Hinaspa ‘wateqakuy p'unchay horapi,’ manaraq hamunaqpi, sapankama cheqaq carácter-ninta rikuchinapaq, yachankuqmi wiñaypaq chinkasqa kasqankuta; hinaspa alma nanaywan junt'asqa, santoq chakinpa ñawpaqenman kumuykunkuq.” Word to the Little Flock, 12.

Isaías qillqap pichqa kaq capitulonpi uva chakra takiyqa, chaytaq qhipaman Cristo llamk'achirqan, ñawpaq kutita rimarisqa kachkan.

Kunanmi takisqani munasqaypaq munakusqaymanta, paypa uvas chakraanmanta. Munakusqayqa huk uvas chakrayuqmi karqa allin-achka rurupuq urqu patapi: payta muyurispa muyurqan, rumikunataq chaymanta hurqun, akllasqa allin uvas sach'awan tarpuykun, chawpinpitaq huk torreta sayarichin, chay ukupi vinupaq saruna p'itaraq ruran; hinaspataq suyarqan uvaspa rurunta apamunanta, ichaqa sallqa uvasllataq apamurqa. Kunanqa, Jerusalén llaqtapi tiyaqkuna, Judá runakuna, mañakuykichis, noqawan uvas chakraywanpas chawpinpi taripaychis. ¿Imataq aswanraq ruwakuyta atikunman karqa uvas chakraypaq, mana ña noqaqa chaypi ruwasqaymantaqa? ¿Imaraykutaq, noqaqa suyaspa uvaspa rurunta apamunanta, sallqa uvasllataq apamurqa? Isaías 5:1–4.

Simiqa, machula Testamentopi kaqpi Nuevo Testamentopi kaqpi, Diospa iglesianta reqsichin Diosmanta qhespichisqa kananta, paykuna mana munasqankurayku ruraykuna rurunankupaq hatarichisqa kasqankuta mana ruruchisqankurayku. Isaías pichqapi, simiqa tukukuyninpi, uvas chakra castigakusqa sut'inchasqa kachkan, chayllataq suyachin nacionkunaman huk unanchata oqarinanta. Sutipuni, uvas chakraqa mana unanchachu.

Chayrayku Señorpa phiñakuyninqa llaqtanpa contranpi rawrasqa karqan, paypa makinmi paykunaman mast'arisqa karqan, hinaspan paykunata maqasqa. Urqkunapas katatallanraqmi karqanku, aychankunataqmi ñankunapa chawpinpi q'iwisqa qhiparqanku. Chaykuna llaqanchikwanpas paypa phiñakuyninqa manam kutirisqachu, aswanpas makinqa mast'arisqallam kashan. Hinaspan karu llaqpa nacionkunaman huk unancha sayarichinqa, kay pachapa tukukuyninmantataqmi paykunata waqyasqa; hinaspa qhawariychik, utqayllam, ancha usqhayllataqmi hamunqaku. Isaías 5:25, 26.

Qhipamanta Jesús takiyta huk rikch'achiy hina takispa, tukukuyninqa chayllataq ancha chiqap kachkarqa.

Uyarisqaychik huk rikch'akuyninta: Karqan huk wasiypaq apuqmi, payqa huk uvas chakra tarpuran, muyuriqninta perqawan muyuykuspa, chay ukhupitaq huk vinopaq saruna t'oqota allparan, huk torreta hatarichiran, hinaspan chakra arendakuyta qorqan yapuqkunaman, karu llaqtaman riq. Rurunkuna pacha qayllaykamuqtinta, sirvichiqninkunata kacharan chay yapuqkunaman, rurunkunata chaskinanpaq. Chay yapuqkunataq sirvichiqninkunata hap'ispa, hukninta maqaraq, hukninta wañuchirqaku, huknintataq rumikunawan ch'aqwirqaku. Yapamantaq wakin sirvichiqkunata kacharan, ñawpaqkunamanta aswan achkhataray; paykunatapas chayllatataq ruraraqaku. Qhipamanmi ichaqa churinta kacharan paykunaman, nispá: "Churiytaqa manchachkanku." Chay yapuqkunataq churinta rikuspa, kikinkupura rimaraqaku: "Kaymi herederoka; hamuychik, wañuchisun, herenciantapas qichusun." Hinaspan hap'ispa, chakra hawaman wikch'urqaku, wañuchirqakutaq. Chayrayku, uvas chakrapa apun hamuqtin, ¿imataq ruwanqa chay yapuqkunawan? Paykuna ninku: "Chay mana allin runakunataqa llaqlaylla tukuchinqa, chakrantataq huk yapuqkunaman qorqanqa, paykuna pacha chayamunanpi rurunkunata qunanpaq." Jesús paykunata nin: "¿Manachu hayk'aqpas Qillqasqakunapi ñawirqankichik: 'Ruwachiqkuna mana chaskisqa rumiqa, kikinmi iskina umalliqa tukusqa; kayqa Señorpa rurasqanmi, ñawinchikkunapitaq musphana' nisqanta?" Chayrayku niykichik: Diospa qhapaq kamachiyininqa qamkunamanta qichusqa kanqa, chaypa rurunta orqochiq llaqtaman qosqataq kanqa. Pipas kay rumiman urmaqqa pakisqa kanqa; pimpa hawanmanpas urmaykuspaqa, ñut'u polvomanmi tukuchinqa. Hinaspan kuraq saserdotekuna, fariseokunapas, rikch'akuyninkunata uyarispa, paykunamanta rimashasqanta yacharaqaku. Mateo 21:33–45.

Laodicea nisqapi qanchis p'unchaw Adventista iglesianqa mana hoqarisqa unanchachu. Qhepa p'unchaykunapi, ñawpaq Israel llaqta hina rikuchisqa uvas chakraqa Laodicea nisqapi qanchis p'unchaw Adventista iglesianmi; ichaqa kanqa huk nacion, chayqa rurunmanta orqoqqa, chay rurunmi ñawpaq poqoykunaman yaykunanpaq allinchasqa, chaymi pachak tawa chunka tawa waranqa runakunaqa kanku.

Kaykunam warmikunawan mana qhellichasqa karqanku; paykunaqa vírgenkuna kanku.
Kaykunam Corderota qatinku maymanchus pay richkan chayman. Kaykunaqa
runakunapuramanta rantisqa karqanku, Diospaq hinallataq Corderopaq ñawpaq poqoy hina
kaspanku. Apocalipsis 14:4.

Wasi patapi hina kachkaptin, wasiyuq runam paykunata llamk'achinqa qhipa allpa pallayta
huñunaykupaq. Laodicea nisqa qanchis punchaw samana Adventista iglesiam uvas chakra hinam,
Moisésqa qanchis kuti nisqa cimientopa ruminta mana chaskisqa. Chaymantapacha aswan-aswan
hatun tutayayman urmayqa huk wiñay puriy karqan. Chay patapiqa “Jeséspa saphin” kanqa.
Jeséspa saphi, icha Davidqa, Jesuspa kawsay pachanpi paypa quibbling Judío runakunaman qhipa
cheqaq kayta rikuchisqanta sut'incham. Chayqa Alfa hinallataq Omega nisqapa kamachi
nirqanapa unanchaqanmi, ñawpaq hinallataq kunan pacha Israelpa mana fiel chakra arariqkuna
mana entiendenanpaq munasqanku.

Chay p'unchaypiqa kanqa Jesépa saphin, llaqtakunapaq unancha hina sayaq; paymanmi mana
judiokuna maskhaq hamunqaku; samaynintaq hatun k'anchayniyuq kanqa. Isaías 11:10.

Paní Whitewan James Whitewan sut'in qillqanku, 1856 watakama kay kuyuyqa Laodicea
kasqanta; chayqa, hayk'aqtaq payqa reqsichin Laodiceaman willasqanta chaskisqanta? Manam
hayk'aqpas. Ñawpaq pantayniykuqa kay nisqata chaskiyki: Qanchis p'unchaw samana Adventista
iglesiaqa historianta purichkaspa atipaq iglesia kasqanta. Aswanqa chaypa contrarionmi. Sichus
chay ñawpaq pantasqa yuyayman inisunchik chayqa, ñawinchikkuna wisq'asqa kanku wak
profecía chiqaqkunapq ñawpaqman rikusqankuta mana yachakunanchikpaq. Kay hina, Paní
Whiteqa kutin kutinta reqsichin ñawpaq pacha literal Israelpa historían moderno espiritual Israelpa
experienciaqta hinallataq historianta rikuchisqanta. Achka kuti, moderno Israelpaq ejemplota hina
ñawpaq Israelmanta rimashaspa, chay pachallapi apostol Pabloq chay kikin chiqaqmanta reqsisqa
nisqantapas quotan.

Kunanqa kay llaqa imakuna paykunaman pasakurqan ejemplopaq; qelqasqataq kachkan
noqanchikta yuyaychananpaq, pichus kay pachakunapq tukukuyinman chayamusqanchikpaq. 1
Corintios 10:11.

Apostol Pabloqa chunka hukniyuq versículopi ñawpaq chunka versículokunata pisiyachispa
huñuchkan.

Chaymantaqa, wawqiykuna, mana munanichu qamkuna mana yachaq kayniykichikta,
imaynatas llaqa ñawpaq taytakunanchik phuyup uranpi karqaku, llapankutaq lamar qochata
chimparqaku; llapankutaq Moisesman bautizasqa karqaku phuyupipis lamar qochapipis;
llapankutaq hukllam espiritumanta mikuyta mikurqaku; llapankutaq hukllam espiritumanta
upyanata upyarqaku: paykunaqa qatinqin espiritumanta qaqamanta upyarqaku; chay qaqataq
Cristo karqa. Ichaga achka paykunawanqa Dios mana kusiqa karqachu: paykunaqa ch'in
pampa chiqninpi urmachisqa tukurqaku. Kaykunataq noqanchikpaq ejemplokuna karqan, ama
mana allin kaqkunata munapayaykuq hina kaypaq, imaynan paykunapas munapayarqaku hina.
Ama ñoqanchikpas idolokunata yupaychaqkuna kaychu, imaynan wakinninkuna karqaku hina;
qelqasqa kasqanman hina, Llaqtataq tiyaykurqa mikhunaykupaq, upyanaykupaq, hinaspataq

sayarirqaku pukllanaykupa. Ama huchallikuyta ruraychu, imaynan wakinninkuna rurakuspa, huk p'unchayllapi iskay chunka kinsayuk waranqa urmarqaku hina. Ama Cristota watukuychu, imaynan wakinninkuna watukurqaku hina, hinaspataq mach'aqwaykunawan wañuchisqa karqaku. Ama rimarpariychu, imaynan wakinninkuna rimarparirqaku hina, hinaspataq chinkachiqpa chinkachisqa karqaku. 1 Corintios 10:1–10.

Pablopas, ñaña Whitepas manam ñawpa Israelta hap'inkuchkankuchu atipayniyuq, chanin runakunapa ejemplon hina. Astawanqa, huk kutipas hinallataqmi. Pablom chay ñawpaq chunka versokunata tantiyachin chunka hukniyuq versopi, hinaspataq qatiq versopin ninqa ima yachachikuytataq ñawpa Israelpa historianninqa apamunan rikuyta munayuqkunaman.

Chayrayku, pichus sayachkasqanta yuyaspa kachkan chayqa, allinta qhawarikuchun ama urmananpaq. 1 Corintios 10:12.

Ñawpa Israel llaqtam huk ejemplota qun: paykunaqa Diosmanta waqyamusqa karqanku, Diosmanta pusasqa karqanku, Diospa profecíankunata hunt'asqa karqanku, hinaspa sapa puriyninpi Dios contra hatarirqanku, tukukuyninpiqa hanaq pachap, kay pachap Ruraqnin-ta chakata-rqanku. Adventistakunaqa mana sasachakunkuchu kay cheqaqkunata ñawpa Israelmanta willakuyta, ichaqa ancha pisillam saqinkuku kay munasqa waqyay mana Laodicea hina qhawsa-saqrakumanta lloqsiyta. Paykunaqa ichapas citasqankumanmi chay pasajeskunata maypichus Hermana White iglesiata Diospa ñawip pupilan nispa riqsichin, arí, chayhinam, ichaqa Diospa llaqtanman munakuyninqa manam paykunap cheqaq kasqankuta pakana llikllata churanchu. Pikunatachus munan, paykunatam rimaripan hinaspa wanlluchin. Hayk'a munasqa kaptinpas Diospa iglesianqa Diospa ñawip pupilan kasqanmanta, Jesusqa ancha sut'ita tantiyachirqa imayna kasqanta chay pupila wan, paypa pupilanwan.

¡Jerusalén, Jerusalén, profetakunata wañuchiq, hinaspa qanman kachamusqakunata rumikunawan maqaq! Hayk'a kutiña munarqani wawaykikunata huñuyta, imaynachus wallpa rikrankuna uraman chiwchiyninkunata huñun, chayhinata; ichaqa manam munarqankichu. Qhawariy, wasikichisqa saqisqa qankunapaq chunayayasqa: cheqaqtapuni niykichis, manam rikuwankichischu, chay pacha chayamunankama ninkichis: Kuisqa kachun Señorpa sutimpi hamuq. Lucas 13:34, 35.

Tapukuykunata kayhinam tapunayki tiyan: “¿Jesúsqa cheqapichu qallariyta tukukuyninwan rikuchin? ¿Ñawpa Israelchu cheqapuni kunan pacha Israelta rikuchin?” Ñawpa Israelpa sasachakuyninqa llapan historianku ukhupi kaymi karqa: paykunaqa yuyarqanku mirayninkuqa Diospa llaqtan kasqankuta sut'inchasqanrayku, chayraykutaq mana imapas kayta atinkuchu, aswanpas Diospa llaqtallan kasqankuta. Chayraykum Jeremíaspa p'unchayninkunapi Señorpa templon kasqankuta willakurqanku.

Kaymiqa Señor Diosmanta Jeremíasman hamurqan, nispa: Sayariy Señorpa wasinpa punkupi, chaypi kay simita willakuy, hinaspa niy: Uyarispaq Señorpa siminta, llaqa qankuna Judá llaqtayuqkuna, kay punkukunata yaykukuqkuna Señorta yupaychanaykichikpaq. Kayhinan ni Señor de los ejércitos, Israelpa Diosnin: Allinchaychik ñanniykichikta, rurasqaykichiktapas, chaymanta kay pachapi tiyasqaykichikta saquesqaykichik. Ama llullakuq simikunapi

confiaychikchu, nispa: Señorpa templonmi, Señorpa templonmi, Señorpa templonmi
kaykunaqa. Jeremías 7:1–4.

Kay pachalla llullakuyqa Juan Bautistapaqpas allinta reqsichisqa karqa.

Paypaq Jordán mayupi paymanta bautizakuspa huchankuta willakusqankum. Ichaqa achka fariseokuna, saduceokunapas bautizakusqanman hamuqta rikuspataq nirqan paykunata: Amarukuna miray, pitaq qankunata yachachisurqankichis hamuq phiñakuyta qespinaykichispaq? Chayrayku allin pokoykunata ruraychis wanakuywan tupaqta. Amaqaqa ukhuykichispi niychischu: “Abrahammi taytayku,” nispa; ñoqaqa niykichis: Diosqa kay rumikunamantapas atinqa Abrahampaq churinkunata hatarichiyta. Kunanpas hachaqa sachakuna saphinmanña churakusqa kashan; chayrayku llapa sachá mana allin wayuqtaqa kuchusqa kanqa, ninamanpas wikch’usqa. Mateo 3:6–10.

Adventismopi ukhupi chinkasqa pantasqa hamut’ayninmi, “Señorpa templonmi noqayku” nisqa rimaywan unanchasqa, hinallataq Abrahampa espiritunmanta “muhun” kasqanchik nisqawanpis, Laodiceapa ñawsa kayninpa hatun aswan rikuchikuyninmi.

Diosqa kachan willakuy apaqkunata llaqtanman, paykunata niykunankupaq ima kasqankutaq ima ruranankutaq kananpaq, chayhina kaspa hunt’anankupaq cheq kaypa kamachikuyninkunata; chaykunata runa ruraptinqa, chaykunapim kawsanqa. Paykunan Diosta llapa sonqowan aswan munananku, paypa ñawpaqninpi mana huk dioskuna kasqanpaq; hinallataq runa masinta kikinkuta hina munananku, payman ruraspa imatachus paykuna munanku paykunaman rurasqa kananpaq chayta.

Mana Diospa santu leyninmanta ni huk huch’uylla qillqapas mana pisi yuyaywanpas, mana mana yupaychasqallatachu hap’ikunan. Pipas “Kayhinan Señor nin” nisqata p’akinqa, tutayaypa kamachiqninpa unanchan uranpi sayan, Ruraqninman hinaspa Qespichiqninman awqanakuspa. Paykunaqa kasukuqkunaman qosqa promesakunata mañakunku, nispanku: Señorpa templonmi, Señorpa templonmi noqayku; ichaqa Diosman mana yupaychayta ruwanku, paypa kawsayninta pantaspa rikuchispa, paykuna mana ruwanankupaq nisqan kikinta ruwaspa. Paykunaqa Dios mana qosqan tupuyta hatarichinku. Paykunapa ejemplonqa pantachiqmi, paykunapa influencianqa waqlliqmi. Manam kay pachapi k’anchaykunachu, imaraykuchus manam chanin kaypa kamachikuyninkunata qatikunkuchu.

“Runakunaqa manam Diospa contranpi aswan hatun qhelli sonqoyoq kayta rikuchiyta atinchu paykunaman kachamun llaqtachisqan k’anchayta mana yupaychaspa. Kayta ruwakkuqkunaqa mana yachaqkunata pantachinku, llulla señalkunata churarispa. Sapa kutiqmi ch’uya kamachiykunata q’iwiykachanku....”

“Santo Qillqakuypa siminkunapi sut’inchasqata nisqanchikmi imarayku ch’usaqyachiy hamurqan judío nacionman. Paykunaqa hatun k’anchayta, qhapaq bendicionkunata, musphay allin kawsayta ima chaskirqanku. Ichaqa qelqakuy kuskanman mana cheqaq sonqoyuqchu rikurirqanku. Mana cheqaq sonqowan uywarqankuchu Señorpa uvas chakra-ninta, nitaq payman kutichirqankuchu chaypa rurunkunata. Ruwasqankupi rikurqan hinaqa Dios mana kasqanmanhina; chayraykun llaqikuy hatunkuna paykunaman tariparirqan.” Manuscript Releases, volumen 14, 343–345.

Israelqa creenqakuqmi, historiankupa qallariyninpi Dios akllasqan kasqankurayku, wiñaypaq paypa akllasqan llaqtan kanankuta. Aswan manchayraqmi, hinallataq creenqakuqmi, paypa akllasqan llaqtan kasqankurayku payqa paykunata hatunchanqa, paykuna payta hatunchayta mana munasqankumanta chaypas. Profecíapi rikuchisqa hina, paykunaqa paypa akllasqan llaqtan karqanku, t'aqwisqa kankama; ichaqa manam hayk'aqpas Dios munasqan llaqta karqankuchu. Akllasqa llaqtapa chanin kayninqa manam paykuna imatachus kikinkumanta yuyaykunku chayman hinaqa tupachisqachu. Ñawpaq Israelqa Séptimo Día Adventista iglesiapa hatun ejemplonmi; ichaqa llulla qallariy yuyay chaskisqa kaptin, paykunaqa pacha tukukuypi huk pachak tawa chunka tawa waranqa runakunata sut'inchasqanku nisqaqa, Laodiceapa ñawsa kayninmi rikurimun, imayna ñawpaq Israelpa kasqan hinata. Adventismoqa creen hinallataq yachachinpas, paykunaqa pacha tukukuypi Diospa puchuq llaqtan kasqankuta, sut'i evidenciakuna chaypa contranpi kachkaptinpas.

Qispi kay tukukuymán astawan asuykusqanchikrayku, Laodicea llaqtapi runakunaman willakuyqa astawan llakikuywan hinaspa chiqap rimanawanmi tikranan. Sichus chay llulla qallariy mana chiqaqman saqisqa kanchu, chayqa Aaronpa, Jeroboampa, hinaspa 1863 watapa ejemplonkunaqa tradición hinaspa costumbre p'achawan pakasqa qhiparin. Qispi kay tukukuymánqa ancha asuykusañam, chay p'achawanqa manaña imatapas pakayta atinchu.

Kaymiqa condenasqa kaymi: k'anchayqa kay pachaman hamusqa, runakunaqa k'anchaymanta aswan tutata munakusqaku, rurasqankukuna mana allin kasqanrayku. Tukuy mana allinta ruwaqmi k'anchayta cheqníkun, manataq k'anchayman hamunchu, ama rurasqankuna qhawachisqa hinaspa huchachasqa kananpaq. Juan 3:19, 20.

Adventismopa apostasia-kunapa historianninqa Diospa profetiku Siminpi qatiqchasqa kashan. Chayqa huk profetiku chiqap kaymi. Kaypa ñawpaq kaq pruebanqa machu Israelmi. Machu Israelqa huk sapa kuti, aswan-aswan hatunyarqaq apostasia historiame, ichaqa Bibliapas Profecíapa Espíritunpas yachachin machu Israelqa kunan pacha Israelta rikch'achisqanta. Llakikuypaq kaptinpas, manam hayk'aqpas kunan kay pachaqa hina aswan importantechu kay cheqaqta unanchay. Jesucristopa Revelacionninwan kicharisqa hina rikuchisqaqa kaymi: Protestantista waqra hina Adventismopa historianninqa Republicano waqrapa historianninta parallelota purin. Iskay waqrakunam sapaqninpaq huk iskay kaq testigota qun; hinaspa huk testigota allinta mana qhawariyta munaspaqa, chayllapi huknin testigopas reqsichisqa kayta hark'an.

Aarón, Jeroboam, hinaspa 1863 watapi rikch'ariyninkunaqa musuq pacha espíritu Israelpa qallariyninta reqsichinku, chayta ruwaspanpas Republicano waqrapa qallariynintapas reqsichinku. Kimsa kaq angelpa willakuyninqa uywapa señalananta ama chaskinapaq huk willakuymi. Estados Unidosmi ñawpaqta domingo p'unchaw kamachiyta pasan, hinaspan tukuy pachata chay hinallata ruwanankupaq kallpachin.

“Naciónkuna huk lawmanta kasqankum Estados Unidospa ruwasqanta qatiqkanku. Payqa ñawpaqman pusaspapas, chaylla sasachakuyqa llaqtanchikman hamunqa kay pachapa llaqa cheqnenkunapi.” Testimonies, volume 6, 395.

Domingo p'unchaw kamachiy ñak'ariyman tupa profecía chiqaqkunaqa Manam Tinkuchisqa kaykuchu Estados Unidospa llamk'ayninmanta. Apocalipsis chunka kimsayuppi allpa uywaqa Bibliapa profecianpi suqtaq qhapaq suyumi, Isaías iskay chunka kimsayupman hina qanchis chunka profético watakama kamachiq. Chay allpa uywaqa iskay waqrayuqmi. Chay iskay waqrapa t'inkisqanwan tupa chiqaqkunaqa kunanmi kicharisqa kachkan, ichaqa chaykunata entiendenayta akllaqkunallapaq, paykuna yachaspa Jesusqa Jesucristopa Revelacionninta kicharin imaynatachus huk imapa qallariyninta llamk'achispa huk imapa tukukuyninta rikuchin.

Estados Unidos suyusqa qallariyqanqa Bibliapa qhelqay rikuchisqan soqta qhapaq suyukunamanta suqta kaqman hina 1798 watapi, hinaspata qhipa soqta chunka phisqayuq watakunapi, iskay waqrakuna, mayqinakunachus historiapi kуска purinqaku, reqsiy atina hina huk churakuyman churakusqaku, ichaqa qhawanayta munasqallankupaq. Chay soqta chunka phisqayuq watakuna, Isaías qanchis kaq capitulopi nisqa, qallariyqarqan 742 a.C. watapi hinaspata tukukurqan 677 a.C. watapi. 1798 watamanta 1863 watakama chay watakuna yapamanta hunt'asqaku. Chay soqta chunka phisqayuq watakuna iskaynin waqrakunapi sasachakuy paqarisqan puriyta reqsichinku.

1863 watakamam qallarina pacha tukukurqan, Isaías iskay chunka kimsayuppi willakusqa profetiku “sapa rey pa p'unchayninkuna” nisqapa; chayhinataq churasqa karqan “sapa rey pa p'unchayninkuna” nisqapa tukukuq pachanpaq profetiku señalkunata. Isaías iskay chunka kimsayuppi rikch'akuq qanchis chunka wataq tukukuynin sut'inchasqa kachkan ñawpaq soqta chunka phisqayoq watawan. 1863 watamanta 1989 watapi pacha tukukuq tiempo kama, chayqa Laodicea Adventista iglesiapa pachanmi, Millerita kuyuyllamanta qallarisqa, pachak tawa chunka tawayoq runakunaq kuyuyuinpi tukukuq. Tukukuq pachata entiendenapaqqa, qallariq pachata entiendenanchikmi tiyan. Adventismoqa mana kayta ruwanchu, imaraykuchus qallariynin señalasqa kachkan Moiséspa juramentonta chinkachisqanwan; chay juramentum sut'inchin hinallataq chay soqta chunka phisqayoq watakunata, mayqinchus Adventismopa United Statespa qallariyninta, tukukuynintawan representanku.

Kayraykumanta, kayqa ancha hatun chaninniyuq rasonmi, kay qillqaqa munarqan huk proféticota cheqaqta sayachiyta, chaytaqa kunan p'askashan Judá ayllumanta León. Chay cheqaqa kaymi: Sichus mana munankichu riqsiyta Seventh-day Adventist iglesiaq wiñaypaq Laodicea kasqanmanta, chayqa yuyayman hina mana atinkichu allinta t'aqayta Adventismoq historia; hinallataq, mana allinta t'aqaspa Adventismoq historia; mana atinkichu allinta reqsiyta Republicanismoq waqranta.

Imaraykuchus kay pachapi qhellichakuykunamanta ayqekapusqankumanta qhipa, Señorninchis hinaspa Salvadorninchis Jesucristota reqsisqankurayku, wakmanta chaykunapi watasqa tarikspanku hinaspa atipasqa kapuspankuqa, qhipa kayninmi qallariyninkumanta aswan mana allin. Sapaqmi paykunapaq aswan allin kanman karqa mana reqsispa kasqanku chiqap kaypa ñanta, chayta reqsisqankumanta qhipataq kutiripuyta paykunaman entregasqa santo kamachikuy-manta. Ichaqa paykunapi hunt'akun cheqaq rimaypi nisqan hina: allquqa kutinmi kikinpa q'esachanman; hinaspa mayllakusqa kuchiqa kutinmi mit'api qhatiychakanman. 2 Pedro 2:20–22.